

การประเมินโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลเด่นชัย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่*

ASSESSMENT OF THE PROJECT TO DEVELOP THE QUALITY
ASSURANCE SYSTEM WITHIN THE SCHOOL OF DENCHAI
SUBDISTRICT MUNICIPALITY KINDERGARTEN DENCHAI DISTRICT,
PHRAE PROVINCE

งามจิตร์ แก้วกล้า

Ngamjitr Kawka

โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลเด่นชัย จังหวัดแพร่

Denchai Municipality Kindergarten, Phrae Province, Thailand

E-mail: ngamjit7881@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อประเมินผลโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ 1) ผลการพัฒนาศานศึกษาตามโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองที่มีต่อผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 3) ผลการพัฒนาคุณภาพเด็กระดับปฐมวัยตามโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประชากรประกอบด้วยครูจำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 225 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 252 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาศานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามแนวคิดโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในรายมาตรฐานและตัวบ่งชี้ พบว่ามีค่าเฉลี่ยระดับการพัฒนาระหว่าง 3.89-4.56 คิดเป็นร้อยละการพัฒนา 77.78-91.11 เฉลี่ยร้อยละ 84.45 ดังนั้นสถานศึกษาได้รับการพัฒนาตามแนวคิดโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดในภาพรวมสูงขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

* Received 11 March 2021; Revised 17 July 2021; Accepted 27 September 2021

2. ความพึงพอใจของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองต่อโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวม รายด้านและรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจระหว่าง 4.47-4.65 คิดเป็นร้อยละความพึงพอใจ 89.44-92.94 เฉลี่ยร้อยละ 91.19 ดังนั้นครูคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. ผลการพัฒนาคุณภาพได้ระดับปฐมวัยตามโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวม รายตัวบ่งชี้ และรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยระดับการพัฒนาระหว่าง 4.33-4.55 คิดเป็นร้อยละ 86.60-91.00 เฉลี่ยร้อยละ 88.80 ดังนั้นได้ระดับขั้นปฐมวัยได้รับการพัฒนาตามแนวคิดโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดในภาพรวมสูงขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, การพัฒนาระบบ, ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ABSTRACT

The general objective of this research was to assess the development project results of the quality assurance system within an educational institution. The specific objectives were to find 1) the development results of the educational institution under the development project of the quality assessment system within the educational institution, 2) the satisfaction of teachers, school committees in Basic Educational Institutions, and parents affecting the development project operation of the quality assessment system within the educational institution, and 3) the results of quality development for students in early-childhood education under the development project of the quality assessment system within the educational institution. The population consisted of 18 teachers, 9 school committees in Basic Educational Institutions Committee, and 225 parents, totaling 252 people.

The researched showed that:

1. The development results of the educational institution that has been developed under the concept of the development project of the quality assurance system within an educational institution; in the list of standards and indicators, the average level of development between 3.89-4.56 was 77.78-91.11 percent of development, 84.45 percent on average. Therefore, the educational

institution has been developed under the concept of the development project of the quality assurance system within an educational institution. Overall, it could operate successfully by the specified period with a higher percentage of more than 80 percent. It could summarize that this project has accomplished following the project's objectives.

2. The satisfaction of the teachers, school committees in Basic Educational Institutions, and parents on the development project of the quality assessment system within the educational institution in overall level, each aspect, and each item; the average of satisfaction level was between 4.47-4.65, 89.44-92.94 percent on average of satisfaction, and 91.19 percent on average. Therefore, the teachers, school committees in Basic Educational Institutions, and parents had overall satisfaction on the development project of the quality assessment system within the educational institution not less than 80%. It could summarize that this project has accomplished following the project's objectives.

3. The results of quality development for students in early-childhood education under the development project of the quality assessment system within the education institution in overall level, each indicator, and each item; there was an average of development level between 4.33-4.55, 86.60-91.00 percent of development, and 88.80 percent on average. Therefore, the students in early-childhood education have been developed under the concept of the development project of the quality assurance system within an educational institution. Overall, it could operate successfully under the specified period with a higher percentage of more than 80 percent. It could summarize that this project has accomplished following the project's objectives.

Keywords: Project Assessment, System Development, Internal Quality Assurance within the Education Institution

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตราที่ 4 ให้ความหมายการประกันคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมิน และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของ สถานศึกษานั้นเองหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ กำกับดูแลสถานศึกษานั้น และการประกันคุณภาพภายนอก หมายความว่า การประเมินผล

และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) สอดคล้องกับกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลเด่นชัย เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ภายใต้พระราชบัญญัติดังกล่าวจึงต้องดำเนินการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานต่อสาธารณชน อีกทั้งเพื่อเป็นการรองรับการ ประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ต่อไป ทางโรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขึ้น เพื่อให้เกิดความพร้อม สามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการรับการ ประเมินภายนอก ให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูงสุด กระทั่งนำไปสู่การบริหาร การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป

การประเมินโครงการนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบคุณภาพการ ดำเนินงานนั้นคือการประเมินมีประโยชน์ต่อการวางแผนและการบริหารงาน ช่วยให้ ได้สารสนเทศต่าง ๆ เพื่อช่วยการตัดสินใจในการดำเนินงานโครงการให้เป็นไปตามทิศทางที่ ต้องการ เกิดความสำเร็จการติดตามประเมินผลต้องมีประเด็นการประเมินที่มีความชัดเจน พร้อมทั้งมีตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องครอบคลุมกับประเด็น ประเมินผลเพื่อให้ทราบประสิทธิภาพประสิทธิผลและผลกระทบของการดำเนินงานตามแผน นอกจากนั้นจะทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค แนวทางปรับปรุง เสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็น ประโยชน์ (สุวรรณ บรรจง, 2558)

โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลเด่นชัย ได้ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษามาจนถึงปัจจุบันเป็นระยะหนึ่งแล้ว แต่ยังขาดการประเมินการ ดำเนินงานที่ชัดเจน ยังไม่สามารถทราบถึงข้อเท็จจริง ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนข้อค้นพบ ที่เกิดขึ้นบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยเฉพาะการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาถือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสถานศึกษาที่จะต้องอาศัยระบบการ บริหารจัดการที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนมีการดำเนินงานตามแผนและประเมินทุกขั้นตอนอย่างเป็น ระบบ สอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่าย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ประเมินจึงได้ประเมินโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler, Ralph W., 1949) เนื่องจากเป็นรูปแบบที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายเป็นหลักโดยดูว่าผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานระดับสูงในการวางแผนพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและขยายผลโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อเป็นผลดีต่อการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. ผลการพัฒนาศานศึกษาตามโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ผลการประเมินความพึงพอใจของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองที่มีต่อผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. ผลการพัฒนาคูณภาพเด็กระดับปฐมวัยตามโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินการดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งผู้ประเมินได้ใช้รูปแบบหรือโมเดลการประเมินของไทเลอร์ (Tyler's Model of Evaluation) และได้ดำเนินการประเมินตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูจำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 225 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 252 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ชนิด คือ

1. แบบสอบถามผลการพัฒนาศานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 1 ชุด ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ครูจำนวน 18 คน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
2. แบบประเมินความพึงพอใจโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้ตอบแบบประเมิน ประกอบด้วย ครูจำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครอง จำนวน 225 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 252 คน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. แบบสอบถามวัดผลการพัฒนาคุณภาพเด็กระดับปฐมวัยตามโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 1 ชุด ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ประกอบด้วย ครู จำนวน 18 คน และผู้ปกครอง จำนวน 225 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 243 คน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับโครงการและการประเมินโครงการระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัย ความพึงพอใจ และเจตคติ จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

2. วิเคราะห์โครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562

3. นำจุดประสงค์ กิจกรรมของโครงการ มาวิเคราะห์เป็นรายชื่อเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ กิจกรรมของโครงการกับความมุ่งหมายการวิจัย ตัวบ่งชี้ แหล่งข้อมูลและเครื่องมือในการประเมินโครงการ

4. ศึกษางานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการและการประเมินโครงการ ระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัย ความพึงพอใจ และเจตคติ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามผลการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แบบประเมินความพึงพอใจโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และแบบสอบถามวัดผลการพัฒนาคุณภาพเด็กตามโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

5. ศึกษาลักษณะการสร้างเครื่องมือชนิดต่าง ๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6. สร้างเครื่องมือแบบสอบถามผลการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

6.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัย มาใช้ตลอดจนขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

6.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและวิธีการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

6.3 กำหนดขอบเขตและโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการประเมิน

6.4 สร้างข้อคำถามของแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

6.5 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ผลการวิจัย

การประเมินโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลเด่นชัย อำเภอด่านช้าง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของระดับผลการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมและตัวบ่งชี้ย่อยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ($\mu=4.28$, $\sigma=0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ย่อยพบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ($\mu=4.04$, $\sigma=0.30$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ บริหารหลักสูตรสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัย ($\mu=4.22$, $\sigma=0.55$) บริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ ($\mu=3.94$, $\sigma=0.42$) และบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ($\mu=3.94$, $\sigma=0.54$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัดในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ($\mu=4.21$, $\sigma=0.39$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย/หัวหน้าระดับปฐมวัย/ผู้ดำเนิน กิจกรรมมีคุณวุฒิ/คุณสมบัติเหมาะสม และบริหารงาน อย่างมีประสิทธิภาพ ($\mu=4.28$, $\sigma=0.57$) บริหารบุคลากร จัดอัตราส่วนของครู/ผู้ดูแลเด็กอย่างเหมาะสมพอเพียง ต่อจำนวนเด็กในแต่ละ กลุ่มอายุ ($\mu=4.22$, $\sigma=0.43$) บริหารจัดการบุคลากรอย่างเป็นระบบ ($\mu=4.17$, $\sigma=0.51$) และครู/ผู้ดูแลเด็กที่ทำหน้าที่หลัก ในการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยมีวุฒิการศึกษา/คุณสมบัติ เหมาะสม ($\mu=4.17$, $\sigma=0.51$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 การบริหารจัดการสภาพแวดล้อม เพื่อความปลอดภัยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ($\mu=4.07$, $\sigma=0.32$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ จัดให้มีระบบป้องกันภัยจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\mu=4.22$, $\sigma=0.43$) จัดการสภาพแวดล้อมภายในอาคาร ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องใช้ให้ปลอดภัย เหมาะสมกับการใช้งาน และเพียงพอ ($\mu=4.17$, $\sigma=0.38$) และส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเดินทางอย่างปลอดภัย ($\mu=4.11$, $\sigma=0.76$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ และการเรียนรู้ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ($\mu=4.45$, $\sigma=0.40$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้อาคาร

ต้องมีพื้นที่ ใช้สอยเป็นสัดส่วนตามกิจวัตรประจำวันของเด็กที่เหมาะสมตามช่วงวัยและการใช้ประโยชน์ ($\mu=4.56$, $\sigma=0.51$) มีแผนและดำเนินการตรวจสอบอนามัยประจำวัน ตรวจสอบสภาพประจำปีและป้องกันควบคุมโรคติดต่อ ($\mu=4.50$, $\sigma=0.51$) และจัดอุปกรณ์ภาชนะและเครื่องใช้ ส่วนตัวให้เพียงพอกับการใช้งานของเด็กทุกคนและดูแลความสะอาดและความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ ($\mu=4.44$, $\sigma=0.51$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนมีการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างพ่อแม่ / ผู้ปกครองกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับตัวเด็กและการดำเนินงานของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.40$, $\sigma=0.40$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้มีการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีระหว่าง พ่อแม่ / ผู้ปกครองกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับตัวเด็กและการดำเนินงานของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\mu=4.56$, $\sigma=0.51$) การจัดกิจกรรมที่พ่อแม่/ผู้ปกครอง/ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม ($\mu=4.44$, $\sigma=0.51$) และมีคณะกรรมการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 การดูแลและพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.34$, $\sigma=0.43$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เลือกใช้สื่อ/อุปกรณ์เทคโนโลยี เครื่องเล่นและจัดสภาพแวดล้อมภายใน-ภายนอก แหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอเหมาะสม ปลอดภัย ($\mu=4.50$, $\sigma=0.62$) จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านอย่างบูรณาการตามธรรมชาติ ของเด็กที่เรียนรู้ด้วยประสาทสัมผัส ลงมือทำปฏิสัมพันธ์และการเล่น ($\mu=4.39$, $\sigma=0.50$) และมีแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมีการดำเนินงาน และประเมินผล ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.22$, $\sigma=0.38$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้จัดให้มีการตรวจสอบสภาพร่างกายฟันและช่องปาก สายตา หู ตามกำหนด ($\mu=4.39$, $\sigma=0.50$) ตรวจสอบสุขภาพอนามัยของเด็กประจำวันความสะอาดของร่างกาย ฟันและช่องปากเพื่อคัดกรองโรคและการบาดเจ็บ ($\mu=4.28$, $\sigma=0.46$) และเฝ้าระวังติดตามการเจริญเติบโตของเด็กเป็นรายบุคคล บันทึกผลภาวะโภชนาการอย่างต่อเนื่อง ($\mu=4.17$, $\sigma=0.62$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษาและการสื่อสารในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.30$, $\sigma=0.41$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กได้สังเกต สัมผัส ลองทำ คิดตั้ง คำถาม สืบเสาะหา ความรู้ แก้ปัญหาจินตนาการ คิดสร้างสรรค์ โดยยอมรับความคิด และผลงานที่แตกต่างของเด็ก ($\mu=4.39$, $\sigma=0.50$) จัดกิจกรรมและประสบการณ์ทางภาษาที่มีความหมายต่อเด็กเพื่อการสื่อสาร

อย่างหลากหลายฝึกฟังพูดถามตอบเล่าและสนทนาตามลำดับขั้นตอนพัฒนาการ ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$) และจัดกิจกรรมปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านให้เด็กมีทักษะการดูภาพฟังเรื่องราวพูดเล่า อ่าน วาด/เขียนเบื้องต้น ตามลำดับพัฒนาการโดยครู / ผู้ดูแลเด็กเป็นตัวอย่างของการพูดและการอ่านที่ถูกต้อง ($\mu=4.28$, $\sigma=0.57$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม ปลูกฝังคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดีในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.30$, $\sigma=0.41$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กมีความสุข แจ่มใส ร่าเริงมีความรู้สึกดีต่อตนเอง แสดงออกด้านอารมณ์โดยผ่านการเคลื่อนไหวร่างกาย ศิลปะ ดนตรี ตามความสนใจและความถนัด ($\mu=4.39$, $\sigma=0.50$) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและมั่นคงระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กจัดกิจกรรมสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับเด็กและการแก้ไขข้อขัดแย้ง อย่างสร้างสรรค์ ($\mu=4.28$, $\sigma=0.46$) และจัดกิจกรรมและประสบการณ์ปลูกฝังคุณธรรมให้เด็กใฝ่ดีมีวินัยซื่อสัตย์ รู้จักสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบของพลเมืองดี รักครอบครัว โรงเรียนชุมชนและประเทศชาติด้วยวิธีที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ ($\mu=4.22$, $\sigma=0.43$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 การส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยน ผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในชั้นถัดไปในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากันทั้ง 3 ข้อ ดังนี้ จัดกิจกรรมกับผู้ปกครองให้เตรียมเด็กก่อนจากบ้านเข้าสู่สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย/ โรงเรียนและจัดกิจกรรมช่วงปฐมนิเทศ ให้เด็กปรับตัวในบรรยากาศที่เป็นมิตร ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$) และจัดกิจกรรมส่งเสริมการปรับตัวก่อนเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นแต่ละชั้นจนถึงการเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ก เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.28$, $\sigma=0.46$) เด็กมีน้ำหนักตัวเหมาะสมกับวัยและสูงดีสมส่วน ซึ่งมีบันทึกเป็นรายบุคคล ($\mu=4.28$, $\sigma=0.46$)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ก เด็กมีพัฒนาการสมวัยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.21$, $\sigma=0.25$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เด็กมีพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่ (Gross Motor) ($\mu=4.50$, $\sigma=0.25$) เด็กมีพัฒนาการการช่วยเหลือตนเองและการ เข้าสังคม (Personal Social) ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$) และเด็กมีพัฒนาการสมวัยโดยรวม 4 ด้าน ($\mu=4.28$, $\sigma=0.46$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ข เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัย และมีสุขนิสัยที่เหมาะสมในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.33$, $\sigma=0.50$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้เด็กมีสุขภาพช่องปากดี ไม่มีฟันผุ ($\mu=4.44$, $\sigma=0.62$) เด็กมีน้ำหนักตัวเหมาะสมกับวัย

และสูงที่สุดส่วนซึ่งมีบันทึกเป็นรายบุคคล ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$) และเด็กมีสุขนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพตนเองตามวัย ($\mu=4.22$, $\sigma=0.65$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ข เด็กมีพัฒนาการสมวัยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ($\mu=4.28$, $\sigma=0.46$) เด็กมีพัฒนาการสมวัยโดยรวม 4 ด้าน ($\mu=4.28$, $\sigma=0.46$)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ข เด็กมีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ($\mu=4.31$, $\sigma=0.42$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เด็กมีพัฒนาการ ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ สามารถเคลื่อนไหวและทรงตัวได้ตามวัย ($\mu=4.44$, $\sigma=0.51$) และเด็กมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และการประสานงานระหว่างตากับมือตามวัย ($\mu=4.17$, $\sigma=0.51$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ข เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ($\mu=4.33$, $\sigma=0.38$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เด็กสามารถอดทน รอคอยควบคุมตนเอง ยับยั้ง ชั่งใจ ทำตามข้อตกลงคำมั่นถึงความรู้สึกของผู้อื่น มีกาลเทศะปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ได้สมวัย ($\mu=4.39$, $\sigma=0.50$) เด็กแสดงออกராเร็งแจ่มใสรู้สึกมั่นคงปลอดภัย แสดงความรู้สึที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นได้สมวัย ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$) และเด็กมีความสนใจและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสมวัยซึ่งรวมการเล่น การทำงาน ศิลปะดนตรี กีฬา ($\mu=4.28$, $\sigma=0.46$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 ข เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา เรียนรู้และสร้างสรรค์ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ($\mu=4.38$, $\sigma=0.44$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เด็กมีพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ สามารถสังเกตจำแนกและเปรียบเทียบจำนวนมิติ สัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) เวลาได้สมวัย ($\mu=4.50$, $\sigma=0.51$) เด็กมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ที่แสดงออกได้สมวัย ($\mu=4.44$, $\sigma=0.51$) และเด็กมีความพยายามมุ่งมั่นตั้งใจทำกิจกรรมให้สำเร็จสมวัย ($\mu=4.44$, $\sigma=0.51$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.6 ข เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสารในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ($\mu=4.26$, $S.D.=0.39$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้เด็กสามารถฟัง พูด จับใจความ เล่า สนทนา และสื่อสารได้สมวัย ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$) เด็กมีทักษะการวาด การขีดเขียนตามลำดับขั้นตอนพัฒนาการสมวัยนำไปสู่การขีดเขียนคำที่คุ้นเคยและสนใจ ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$) และเด็กมีทักษะในการดูรูปภาพ สัญลักษณ์ การใช้หนังสือรู้จักตัวอักษร การคิดเขียนคำและการอ่านเบื้องต้นได้สมวัยและตามลำดับพัฒนาการ ($\mu=4.22$, $\sigma=0.43$) ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.7 ข เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม คุณธรรม มีวินัยและความเป็นพลเมืองดีในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการพัฒนายู่ในระดับมาก ($\mu=4.35$, $\sigma=0.45$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เด็กมีความเมตตา กรุณา มีวินัย ซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม และมีค่านิยมที่พึงประสงค์สมัย ($\mu=4.39$, $\sigma=0.50$) เด็กสามารถเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่ม เป็นได้ทั้งผู้นำและผู้ตามแก้ไขข้อขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ ($\mu=4.39$, $\sigma=0.50$) และเด็กภาคภูมิใจที่เป็นสมาชิกที่ดีในครอบครัว ชุมชน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและตระหนักถึงความเป็นพลเมืองดีของประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน ($\mu=4.33$, $\sigma=0.49$) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของระดับผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลเด่นชัย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดแพร่ในภาพรวม และตัวบ่งชี้

ข้อที่	รายการ	ระดับการพัฒนา			
		μ	σ	แปลผล	อันดับที่
1	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ	4.04	0.30	มาก	19
2	ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัด	4.21	0.39	มาก	17
3	ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย	4.07	0.32	มาก	18
4	ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้	4.45	0.40	มาก	1
5	ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน	4.40	0.40	มาก	2
6	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 การดูแลและพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน	4.34	0.43	มาก	5
7	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ	4.22	0.38	มาก	15
8	ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาภาษาและการสื่อสาร	4.30	0.41	มาก	10
9	ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ-สังคม	4.30	0.41	มาก	11
10	ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 การส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่าน ให้ปรับตัว	4.33	0.49	มาก	7
11	ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ก เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัย	4.28	0.46	มาก	12
12	ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ก เด็กมีพัฒนาการสมวัย	4.21	0.25	มาก	16

ข้อที่	รายการ	ระดับการพัฒนา			
		μ	σ	แปลผล	อันดับที่
13	ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ข เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัยและมีสุข นิสัย	4.33	0.50	มาก	6
14	ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ข เด็กมีพัฒนาการสมวัย	4.28	0.46	มาก	12
15	ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ข เด็กมีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว	4.31	0.42	มาก	9
16	ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ข เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ	4.33	0.38	มาก	7
17	ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 ข เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา เรียนรู้และสร้างสรรค์	4.38	0.44	มาก	3
18	ตัวบ่งชี้ที่ 3.6 ข เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาและการ สื่อสาร	4.26	0.39	มาก	14
19	ตัวบ่งชี้ที่ 3.7 ข เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม คุณธรรม มีวินัย	4.35	0.45	มาก	4
เฉลี่ยโดยรวม		4.28	0.23	มาก	

อภิปรายผล

โครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จในระดับค่อนข้างสูงเพราะการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่มีตัวชี้วัดความสำเร็จมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สถานศึกษาได้รับการพัฒนาตามแนวคิดโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดในภาพรวมสูงขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงการดังกล่าวได้ดำเนินงานโดยมีกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการแล้วตัดสินใจว่าควรปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อการดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้น อีกทั้งโครงการดังกล่าวได้ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการดำเนินงานเป็นไปตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษาถือเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย มุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษามีการเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราวเท่านั้น ต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถว่าจ้างหรือขอให้บุคคลอื่น ๆ ดำเนินการแทนได้ อีกทั้งต้องเกิดจากการยอมรับและนำ

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับสุวรรณีย์ หุ่มแห้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 175 คนและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 และ 2 จำนวน 335 คน รวม จำนวน 510 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาและตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน และ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเดียวกันกับ ขั้นตอนที่ 1 ด้วยแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 และ 2 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 และ 2 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 งานการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งมี 7 งาน องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ บริหารงานประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผนการปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข และองค์ประกอบที่ 3 คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และ 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 3) ผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (สุวรรณีย์ หุ่มแห้ว, 2562)

2. ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อาจเป็นเพราะว่าโครงการดังกล่าวได้ส่งเสริม สนับสนุน แนวคิดการประเมินคุณภาพในโรงเรียนเพื่อการประกันคุณภาพภายใน เป็นการประเมินจากสภาพจริง ไม่สร้างภาระยุ่งยากให้สถานศึกษา ทำให้ได้ผลประเมินที่สะท้อนคุณภาพที่แท้จริงของโรงเรียนที่จะนำไปสู่การใช้ผลประเมิน เพื่อพัฒนาต่อเนื่องที่ตรงประเด็น ผลงานอันเกิดจากการเรียนรู้ตามปกติของนักเรียน รวมทั้งผลงานที่เกิดขึ้น จากการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเชิงประจักษ์ที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่แล้ว จะเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีคุณค่าต่อการสะท้อนผลการประเมินของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ตลอดจนมีการดำเนินงานการประกัน

คุณภาพภายใน มีการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข มีการเตรียมความพร้อมและเพียงพอของบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา งบประมาณ ครู ผู้สอน สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ความต้องการและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ซึ่งเป็นกิจกรรม ที่สามารถทำให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ความพร้อมของทรัพยากรของโครงการมีการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน ตลอดจนมีวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างชัดเจน ซึ่งส่งผลดีต่อ โรงเรียน นักเรียนและครูผู้สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคุณภาพ ตลอดจนมีการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน รวมถึงความร่วมมือร่วมใจและสนับสนุนจากบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินโครงการจัดกิจกรรมสร้างความรัก ความผูกพันกับนักเรียนและสนับสนุนให้นักเรียนคิดค้น ศึกษาวิเคราะห์นวัตกรรมใหม่ ๆ ตามความสนใจและจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจโครงการโดยต้องมีกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ภายใต้วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของโรงเรียนมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อนำไปใช้ประโยชน์มีวิธีการสร้าง ความผูกพันกับนักเรียนสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนต้องรับฟังเสียงจากนักเรียน ปัจจุบันและนักเรียนในอนาคต ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและชุมชน นำมาพิจารณาพัฒนา มีเจตนารมณ์มุ่งมั่นที่จะบรรลุความคาดหวังสำคัญให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง เป็นคนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข โดยอาศัยกระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยมาศ ฉายชูวงศ์ ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนบ้านประดู่งาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัยมีดังนี้ ด้านบริบทพบว่า ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และชุมชนให้ การยอมรับต่อกิจกรรมของโครงการโดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.82) ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ความพร้อมและเพียงพอของบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลาและงบประมาณ โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.07) ด้านกระบวนการ พบว่า การบริหารจัดการ การดำเนินการ จัดกิจกรรมและการวัด ประเมินผลโดยภาพรวมผลการ ประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.79) ด้านประสิทธิผล พบว่า คุณลักษณะสุจริตทั้ง 5 ประการ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านประดู่งาม โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.62) ด้านผลกระทบพบว่า ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.83) (ปิยมาศ ฉายชูวงศ์, 2560)

3. เด็กระดับชั้นปฐมวัยได้รับการพัฒนาตามแนวคิดโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินการได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดในภาพรวมสูงขึ้น ไม่ต่ำ

กว่าร้อยละ 80 บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อาจเป็นเพราะว่าโครงการดังกล่าวถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพมีหลักการสำคัญ คือ การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานที่สัมพันธ์กันทั้งการประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งดำเนินการได้โดยสถานศึกษาเองหรือการประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด อีกทั้งอาจเป็นเพราะว่าโครงการดังกล่าวนี้ได้มีการสนับสนุนส่งเสริมการจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอน การทำกิจกรรมมีความหลากหลายตามลักษณะของกิจกรรมที่ดำเนินงาน กิจกรรมการดำเนินงานช่วยพัฒนาเด็กทั้งด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรมและทักษะการปฏิบัติงานร่วมกัน การดำเนินงานกิจกรรมโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กในทุก ๆ ด้าน สอดคล้องกับสุวรรณี พุ่มแห้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 175 คนและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 และ 2 จำนวน 335 คน รวม จำนวน 510 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาและตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน และ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเดียวกันกับขั้นตอนที่ 1 ด้วยแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 และ 2 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 และ 2 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 งานการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งมี 7 งาน องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ บริหารงานประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผนการปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข และองค์ประกอบที่ 3 คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และ

2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 3) ผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (สุวรรณี พุ่มแห้ว, 2562)

สรุป

จากการประเมินผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในแต่ละวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดไว้ ปรากฏดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามแนวคิดโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในรายมาตรฐานและตัวบ่งชี้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับการพัฒนาระหว่าง 3.89-4.56 คิดเป็นร้อยละการพัฒนา 77.78-91.11 เฉลี่ยร้อยละ 84.45 ดังนั้นสถานศึกษาได้รับการพัฒนาตามแนวคิดโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดในภาพรวมสูงขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. ความพึงพอใจของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองต่อโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวม รายด้านและรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจระหว่าง 4.47-4.65 คิดเป็นร้อยละความพึงพอใจ 89.44-92.94 เฉลี่ยร้อยละ 91.19 ดังนั้นครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. ผลการพัฒนาคูณภาพเด็กระดับชั้นปฐมวัยตามแนวคิดโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวม รายตัวบ่งชี้ และรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยระดับการพัฒนาระหว่าง 4.33-4.55 คิดเป็นร้อยละการพัฒนา 86.60-91.00 เฉลี่ยร้อยละ 88.80 ดังนั้นเด็กระดับชั้นปฐมวัยได้รับการพัฒนาตามแนวคิดโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินการได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดในภาพรวมสูงขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากข้อค้นพบจากการประเมินที่พบว่าระดับความพึงพอใจของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองต่อโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นควรมีการส่งเสริมสนับสนุนโครงการต่อไปเพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องมีความยั่งยืน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กในทุก ๆ ด้านต่อไป

2. จากข้อค้นพบจากการประเมินที่พบว่าในภาพรวมด้านกระบวนการมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดนั้น ดังนั้นควรมีการส่งเสริมเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการจัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การจัดให้มีการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน เพื่อให้บุคลากรและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในคุณค่าของระบบการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพต่อไป

3. จากข้อค้นพบจากการประเมินที่พบว่า ระดับความพึงพอใจของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองต่อโครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในด้านงบประมาณที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรสนับสนุนส่งเสริมในการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเพียงพอ มีความต่อเนื่องตลอดจนมีการระดมทรัพยากรและงบประมาณจากองค์กรภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนควรให้ความสำคัญในการร่วมกันพัฒนาอย่างจริงจังในแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นตลอดจนเกิดแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2. โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพให้มีความเข้มแข็ง มีการบูรณาการในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน ตลอดจนส่งเสริมให้มีการคิดค้นรูปแบบการจัดกิจกรรม การพัฒนาที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

3. โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสไปศึกษาดูงาน อบรม พัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงาน สถานศึกษา องค์กรอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จด้านการประกันคุณภาพมาใช้เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพเกิดความต่อเนื่องยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553. กรุงเทพมหานคร: สยามสปอร์ต ชินดิเค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. เรียกใช้เมื่อ 20 กันยายน 2563 จาก <https://www.kanpeo.go.th/home/กฎกระทรวง-การประกันคุณภาพ/>

- ปิยมาศ ฉายชวงษ์. (2560). การประเมินโครงการโรงเรียนสุจริตของโรงเรียนบ้านประดู่งาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุวรรณ บรรจง. (2558). การประเมินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านกอกวิทยาการ โดย CIPP MODEL. ใน *วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุวรรณี พุ่มแห้ว. (2562). รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*, 8(2), 192-204.
- Tyler, Ralph W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago press.